

VEC vadītie, ERAF līdzfinansētie e-veselības projekti

Daiga Behmane
Veselības ekonomikas centra direktore
29.06.2011.

E-veselība ES izvirzīta kā viens no galvenajiem instrumentiem veselības aprūpes kvalitātes, piekļuves un drošības veicināšanā

- **Eiropas Savienības Padomes 01.12.2009. secinājumi par drošu un efektīvu veselības aprūpi, izmantojot e-veselības sistēmu**

7.punkts EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME: "ATZĪST, cik svarīga ir e-veselības sistēma kā instruments, lai uzlabotu kvalitāti un pacientu drošību, modernizētu valstu veselības aprūpes sistēmas, palielinātu to efektivitāti un darītu tās pieejamas visiem un tās labāk pielāgotu, lai ievērotu pacientu un veselības aprūpes jomā strādājošo profesionāļu individuālās vajadzības un risinātu problēmas, ko rada sabiedrības novecošana"

VEC vadītie, ERAF līdzfinansētie e-veselības projekti (2009-2013)

- Elektroniskās veselības kartes un integrācijas platformas informācijas sistēmas izveide, 1.posms
- Elektroniska apmeklējumu rezervēšanas izveide (e-booking), veselības aprūpes darba plūsmu elektronizēšana (e-referral) - 1.posms, sabiedrības veselības portāla izveide, informācijas drošības un personas datu aizsardzības nodrošināšana
- Elektronisko recepšu informācijas sistēmas izveides 1.posms

Elektroniskās veselības kartes un integrācijas platformas informācijas sistēmas izveide, 1. posms

- **Integrācijas platformas izveides mērķis ir** radīt vidi, kurā tiks nodrošināta informācijas apmaiņa starp dažādām informācijas sistēmām, t.sk. privātprakšu un valsts informācijas sistēmām, samazinot ar e-veselības jomu saistītās izmaksas gan ārstniecības iestādēm, gan veselības nozares iestādēm
- **Elektronisko veselības karšu sistēmas (EVK IS) izveides mērķis ir** radīt vienotu datu bāzi, kurā tiks uzkrāti dati par pacientiem sniegtajiem e-veselības pakalpojumiem, lai vienuviet nodrošinātu šo datu pieejamību gan pašam pacientam, gan ārstniecības personām no dažādām ārstniecības iestādēm, kas piedalās konkrētā pacienta ārstēšanā
- **EVK sniegs ārstam iespēju saņemt** pilnīgāku informāciju par pacientu (uzlabosies ārstēšanas kvalitāte), nozares vadībai būs iespēja centralizēti iegūt informāciju, samazinot ārstiem aizpildāmo atskaišu apjomu

Elektroniska apmeklējumu rezervēšanas izveide (e-booking), veselības aprūpes darba plūsmu elektronizēšana (e-referral) - 1.posms, sabiedrības veselības portāla izveide, informācijas drošības un personas datu aizsardzības nodrošināšana

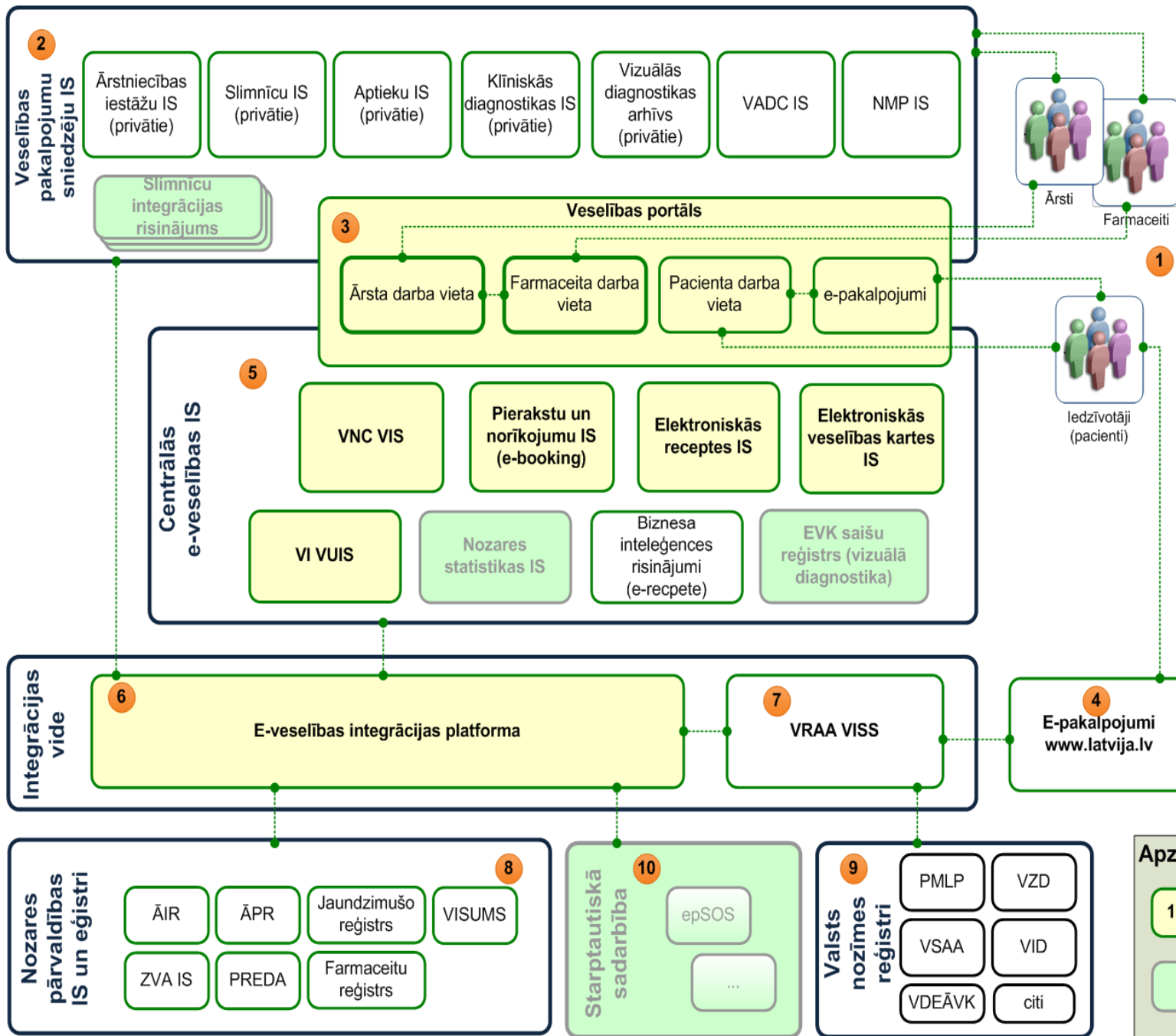
- **Projekta mērķi ir:**
 - **palielināt ārstu darba produktivitāti, uzlabot informācijas apriti un informācijas pieejamību ārstniecības procesa laikā,** pēc iespējas vairāk atslogojot ārstus no administratīvā darba, t.sk., efektīvizējot finanšu administrēšanu
 - **palielināt veselības aprūpes pakalpojumu pieejamību,** samazināt pacientu un ārstu nelietderīgi patērēto laiku, palielināt pacientu informētību par veselības jautājumiem un motivāciju sekot līdzī savai veselībai, izveidot pacientiem un ārstiem pieeju personalizētai informācijai un elektroniskiem pakalpojumiem
 - **nodrošināt vienotu pieeju informācijas drošībai** un personas datu aizsardzībai ārstniecības iestādēs

Elektronisko recepšu sistēmas izveides 1.posms

- **Projekta mērķi ir:**
 - **ārstiem nodrošināt efektīvāku recepšu izrakstīšanas procesu un sniegt vairāk informācijas par to, kā pacienti lieto medikamentus**
 - **nodrošināt ārstus un pacientus ar pilnīgāku un objektīvāku informāciju par medikamentiem**
 - **valsts institūcijām nodrošināt labāku uzraudzību un informāciju par medikamentu apriti**
 - **efektivizēt finanšu administrēšanu aptiekās**

E-veselības projektu arhitektūras vadlīnijas

- **Vadlīnijās izklāstīta ERAF līdzfinansēto projektu ietvaros realizējamo informācijas sistēmu funkcionalitāte un sadarbība ar citām veselības nozares un valsts informācijas sistēmām**
- Pieejamas www.vec.gov.lv sadaļā “E-veselība”

Personas datu aizsardzības pasākumu ieviešanas metodika

- **Izstrādāta metodika personas datu aizsardzības un informācijas drošības politikas ieviešanai stacionāros, veselības centros un ģimenes ārstu praksēs**
- Ārstniecības iestādēm ir iespējams to saņemt, nosūtot e-pastu uz seminars@vec.gov.lv (norādot ārstniecības iestādi, kontaktpersonas vārdu, uzvārdu, amatu, tālruņa numuru)

E-pakalpojumi ārstniecības iestādēm

- **E-veselības pilotprojekta ietvaros izstrādāti e-pakalpojumi ārstniecības iestādēm, pašlaik elektroniski var saņemt:**
 - **Latvijas Republikā reģistrēto zāļu sarakstu;**
 - **Kompensējamo zāļu sarakstu;**
 - **Manipulāciju klasifikatoru.**

Vairāk informācijas par pakalpojumiem www.vec.gov.lv sadaļā "E-veselība"

E-pakalpojumi iedzīvotājiem

- **E-veselības pilotprojekta ietvaros izstrādāti e-pakalpojumi iedzīvotājiem, pieejami www.latvija.lv:**
 - **Mani valsts apmaksātie veselības aprūpes pakalpojumi;**
 - **Mani dati cukura diabēta pacientu reģistrā;**
 - **Manu jaundzimušo bērnu dati;**
 - **Mans ģimenes ārsts.**

Tikai iedzīvotājs pats, autentificējoties ar banku pieejas datiem, var iegūt datus par sevi, saviem nepilngadīgajiem bērniem, kā arī aizbildnībā esošajām personām.

Veselības ekonomikas centrs ir iesaistījies divos augsta līmeņa Eiropas Komisijas un ES dalībvalstu sadarbības projektos

- **Vienotājā rīcībā**

(Joint Action – eHealth Governance Initiative)

- **SEHGovIA tematiskā tīkla projekts**

(Supporting the European eHealth Governance Initiative)

Projektos tiks risināti dalībvalstu e-veselības sistēmu attīstības un savstarpējās sadarbības jautājumi – likumdošanas, standartizācijas un politiskie aspekti.

■ **Aktuāli risināmie jautājumi e-veselības ieviešanai**

- **normatīvo aktu izmaiņas**
- **personas datu aizsardzības un informācijas drošības jautājumi**
- **standartizācija**
- **nosacījumi iesaistei pilotprojektos**

Kontaktinformācija

Duntes iela 22

Rīga, LV 1005

Tel.: 67501590

Fax.: 67501591

E-pasts: info@vec.gov.lv

Mājas lapa: www.vec.gov.lv

29.06.2011.

Elektronisko recepšu informācijas sistēmas izveides 1.posms

Ingmārs Briedis
Projekta vadītājs
29.06.2011.

Projekta ieviešanas progress

- Līdz 2009.gada beigām projekts bija Zāļu valsts aģentūras pārziņā. Tika izstrādāta IS koncepcija un iepirkumu dokumentācija
- 2010.gadā tika uzsākta iepirkumu dokumentācijas atjaunošana un harmonizācija starp pārējiem E-veselības projektiem jau Veselības ekonomikas centra pārziņā
- Pašlaik noris iepirkuma process – tiek vērtēti piedāvājumi

Informācijas sistēmas uzdevums

Nodrošināt tādu recepšu apriti, kas salīdzinājumā ar esošo ir:

- **Ērtāk izmantojama** – viegli izrakstīt recepti, viegli atzīmēt medikamenta izsniegšanu, samazina manuālu datu ievadi
- **Drošāka** – vairākas pārbaudes visā apstrādes gaitā, izķer kļūdas un identificē aizdomīgas situācijas
- **Precīzāka** – plašākas statistikas iespējas, var operatīvāk analizēt datus
- **Plašākām iespējām** - iespēja anulēt jau izrakstītu recepti, nodrošina papildus informāciju ārstam un pacientam

Elektroniskās receptes IS ieguvumi un ietaupījumi Pacientam

- Atkārtotas receptes izrakstīšana gadījumā nav nepieciešama vizīte pie ārsta
- Nav jāsaģlabā recepte (pietiek ar ID kodu vai identificēšanos aptiekā)
- Vizītē pie ārsta nav jāatceras, kādus medikamentus esmu lietojis vai pašreiz lietoju
- Vienmēr ir iespēja salasīt receptē izrakstītā medikamenta nosaukumu
- Būt informētam par lētāku kompensējamo medikamentu pieejamību
- u.c

Elektroniskās receptes IS ieguvumi un ietaupījumi Ārstam

- Iespēja iegūt pārskatu par pacienta lietojamiem medikamentiem, lai samazinātu nesavietojamības vai pārdozēšanas riskus
- Iespēja pārliicināties, vai izrakstītais medikaments patiesi tiek iegādāts
- Ietaupās darba laiks, samazinot nepieciešamību aizpildīt papīra recepšu formas, it īpaši attiecībā uz atkārtotu receptes izrakstīšanu
- Vieglāka un ātrāka nepieciešamo atskaišu sagatavošana un statistikas iegūšana
- Iespēja sekot līdzi kompensējamo recepšu limitiem (kvotām)
- u.c.

Elektroniskās receptes IS ieguvumi un ietaupījumi Farmaceitam

- Paaugstinās farmaceutiskās aprūpes kvalitāte - lielāka farmaceita uzmanība tiek veltīta pacientam. Samazinās papīra darbs.
- Mazāka iespēja kļūdīties zāļu izsniegšanas procesā.
- Iespējams ātrāk apkalpot klientu.
- Iespēja ātri iegūt pārskatu par saņemtajām receptēm un izsniegtajām zālēm.
- Nav jāveic receptes ievads, ja tā tiek saņemta elektroniskā formā.
- u.c.

1. posma un pilotprojekta mērķi

- Izveidot pamatfunkcionalitātes un tās pārbaudīt:
 - identificēt sistēmas vājās vietas (piemēram, ātrdarbības vai pieejamības problēmas);
 - identificēt ārējos apstākļus, kuri ietekmē sistēmas izmantošanu (Interneta pieslēgumu un lietotāju tehniskās infrastruktūras problēmas, saskarņu darbība)
 - identificēt sistēmas funkcionālās nepilnības un nepieciešamos uzlabojumus lietošanas ērtības nodrošināšanai, veikt noslodzes mērījumus un prognozēt noslodzi un nepieciešamo infrastruktūru turpmākajai ieviešanai

1. posmā tiek realizēts pilotprojekts

- Lai realizētu pilotprojektu, no kopējā lietotāju loka ir jāizdala izlases grupa, kura nodrošina:
 - ✓ pietiekamu transakciju apjomu
 - ✓ nekavējošu biznesa ieguvumu
 - ✓ ir atbilstoši tehniski un tehnoloģiski nodrošināti
- Sistēmas ieviešana nelielā ārstu prakšu skaitā un dažās aptiekās

Paldies par uzmanību!